

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ЗОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Сучасні тенденції та стратегії навчання іноземних мов у медичних вищих навчальних закладах визначаються потребами сучасного інформаційного суспільства до міжнародних контактів, які зумовлюють необхідність удосконалення практики навчання іноземної мови у медичних закладах вищої освіти.

Цей факт вимагає не лише набуття нових знань, але й сприяє формуванню нових підходів до навчання, змушуючи змінювати освітній простір, навчальні програми, педагогічні технології. Провідною метою вивчення іноземних мов студентами медичних спеціальностей стає іншомовна підготовленість особистості, а кінцевим результатом – використання іноземної мови як засобу спілкування і збагачення досвіду фахової підготовки. Майбутній лікар повинен володіти іноземною мовою на рівні, що дозволяє йому активно і вільно використовувати її в сфері професійної діяльності. Для досягнення позитивного результату дуже важливо, щоб вивчення мови мало поглиблений характер і набуло професійного рівня.

Аналіз досліджень і публікацій. Вітчизняними вченими-методистами створено цілу низку методик навчання ІМ для немовних ВНЗ. Серед них, зокрема, О. Петрашук, О. Задорожна, Л.Крисак (для медичних ЗВО) Проблему розвитку полікультурної мовної особистості у вищій школі досліджують П. Бех, О. Бігич, С. Ніколаєва, С. Тер-Мінасова, В. Черниш та ін.

Виклад основного матеріалу. Згідно з чинною програмою з англійської мови для професійного спілкування вміння діалогічного мовлення передбачають зокрема адекватну поведінку у типових професійних ситуаціях, реакцію на оголошення, доволі складні повідомлення та інструкції в професійному середовищі, адекватну реакцію на позицію/точку зору співрозмовника, виконання широкої низки мовленнєвих функцій із гнучким використанням загальноживаних фраз тощо.

Відповідно до вимог, які постають перед студентами медичних ЗВО, лікар повинен володіти щонайменше однією іноземною мовою на професійному та побутовому рівнях. У цьому контексті доцільною та методично виправданою є іншомовна комунікативна підготовка в медичних ЗВО, що передбачає формування у студентів англійської професійно зорієнтованої підготовленості в діалогічному мовленні.

На основі проведеного аналізу методичної літератури щодо професійно зорієнтованого навчання іноземних мов, було виокремлено такі основні компоненти англійської професійно орієнтованої комунікативної підготовки майбутніх лікарів: лінгвістичний, психологічний, професійний, прагматичний. Коротко зупинимося на кожному складнику.

Лінгвістичний компонент полягає у формуванні у майбутніх лікарів навичок і вмінь користуватися фаховою спеціалізованою термінологією, типовими фразеологічними зворотами, граматичними структурами в процесі професійно орієнтованого спілкування на основі відповідних проблемних навчально-професійних ситуацій.

Психологічний компонент є важливим у складі англомовної підготовки майбутніх лікарів і пояснюється необхідністю формування навичок і вмінь адекватно оцінювати іншомовного співрозмовника (наприклад, пацієнта під час медичної консультації або колегу-лікаря в процесі спілкування), передбачати його реакції на свої висловлювання в ході іншомовної комунікації, розуміти тактику поведінки тощо.

Професійний компонент охоплює наявність у студентів знань щодо взаємодії лікаря і пацієнта: здатність і готовність інтерпретувати опитування пацієнта під час огляду, проводити фізикальне та клінічне обстеження; заповнити медичну карту амбулаторного чи стаціонарного хворого; проводити санітарно-профілактичну роботу; давати рекомендації щодо здорового харчування тощо.

Прагматичний компонент пов'язаний із знаннями фахівців про принципи організації та структурування висловлювання. Він відповідає за зв'язність і логічність побудови висловлювання, а також передбачає вміння застосовувати знання про особливості мовної і немовної поведінки у ділових ситуаціях.

Зазначимо, що готовність студентів до володіння англомовним професійно зорієнтованим діалогічним мовленням можна вважати сформованою, якщо вони володіють основними функціональними типами діалогів. Найбільш функціонально прийнятними й доцільними для навчання англомовного професійно зорієнтованого діалогічного мовлення студентів медичних спеціальностей вважаємо діалог-розпитування, діалог-обмін інформацією та діалог-обговорення.

Використання сучасних технологій навчання в оволодінні іноземною мовою сприятиме удосконаленню процесу формування англомовної комунікативної компетентності студентів медичних спеціальностей. Досягти високого іншомовного комунікативного рівня можливо за умов впровадження імітаційного моделювання на заняттях, проведення занять дискусійного характеру, застосування інформаційно-комунікаційних технологій.